



Bodor Ádám nem változott egy évvel ezelőtti látogatása óta. Most sem szereti a rivaldafényt, és úgy hárítja a kérdéseket, hogy talán észre sem veszi, időnként kivillan lényre érdekesebb, tudatosan az írásai számára tartogatott oldala. A G. Caféba **Murányi Sándor**
Olivér hívta meg az író, hogy A nagy szőke medve ürügyén találkozzon olvasóival.

Bár már számtalan, híresebbnél jobb író megmutatkozásának színhelye volt a kocsmakávézó, Murányi csak Bodor Ádámot hívta meg másodjára is. Még voltak hozzá kérdései állati, börtön, egyház, és egyéb ügyekben.

A fikció és valóság viszonya divatos téma, nem maradhat megkérdőjelezetlenül: a Kossuth-díjas szerző ugyanis arról híres, hogy valós élményeiből montázsol össze teljesen új, különleges tájakat, személyiségeket, akár állatot is.

A *Verhovina madara*iban például a csilingelő ezüst-kék lakantuszbogarakat, amelyeket, ha nem találnak a biológusok, és nincsenek benne Brehm Állatok világában, akkor „én találtam ki őket”.

„Több új állatot nem sikerült kitalálnom” – mondja Bodor, majd megtudjuk, hogy macskát nem fogadna be, de tacsót bármikor örömmel látna az otthonában. A medvével egyoldalú a viszonya, különböző természetük folytán. „Talán én is nehéz ember vagyok”, de a medve csalódást okozott azzal, hogy semmiben sem hasonlít a mesebeli kedves mackóra, a valóságban egy erőszakos, humortalan, buta állat.



Zárt világ

Kolozsvár és Budapest után a szamosújvári börtön a szerző lakóhelye – hangzik az életrajzi kalauz. Egészen zsenge kamasz ifjúként zárják be két évre államellenes szervezkedésért. A kérdésre, hogy ennek az epizódnak a hatására lett-e író, a válasz „van, amikor én is azt, hiszem, hogy igen”.

Bodor hálás a sorsnak, amiért megismerhette ezt a világot 16 évesen, és nem akár csak tíz évvel idősebben. Már akkor tudta – emlékezik –, hogy „valami nagyon fontos, meghatározó dolog történik velem. Ha egészségesen kikerülök, csak a hasznomra válik”.

Az idősök tragikus látásmódja helyett a kamaszok fogékonyságával viszonyult az új helyzethez, nem sorscsapásként, hanem izgalommal, kíváncsisággal élte meg.

Isten és politika

Az életrajzi kérdezősködéssel nem hagyunk fel, teológiai kitérő következik, amely börtönviselt előélete, és főként politikai megbélyegzettsége miatt kényszerű választás volt. Mivel nem volt hívő, kellő tárgyilagossággal tudta folytatni tanulmányait – magyarázza Bodor, hogyan nem lett református lelkész.



A teológia elvégzése után az egyház levéltárába került, ahol borzalmasan unatkozott, a lassan férfivá érő fiú életét csak a politikai elit által kiválasztott egyházi vezetőkkel való konfliktusok fűszerezték.

Hogy ne tespedjünk bele a szürke szocreálról való képzetünkbe, a totalitárius rendszert feldolgozó *Sinistra körzet*ből kapunk ízelítőt **Bán Katától**. Titokzatos, nyelvét törő vörös kakasról, parókákról és tövises talpú menyecskékről olvas nekünk.

Baromi unalmas magyar valóság

Az érezhetően fokozódó politikai ellenőrzés, a rossz hangulat, általános szorongás miatt adta be kérelmét, hogy Magyarországra költözhessen. Mivel már nős volt, a házasság révén való kitelepedés szóba sem jöhetett, de tudta, hogy ki fogják engedni: „az volt az érzésem, hogy a román hatóság szabadulni akar tőlem”.

Így szembesülhetett 1982-ben egy másfajta magyar valósággal, mely azonban közel sem ihlette meg annyira, mint addigi élményei.

Nem bánta meg, annak ellenére, hogy „Erdély természeti adottságaihoz, etnikai fantasztikus spektrumához képest Magyarország és Budapest egy baromi unalmas hely. Én az erdélyi élményeimből táplálkozom mind a mai napig, és amikor írok, ennek a tájnak az elemeiből próbálom összerakni a történetet”.

Ha írásaival esetleg még nem is, ezzel a mondatával biztosan belopta magát a szerző néhány udvarhelyi olvasója szívébe. „Ugye, ugye”- jellegű mosolyok jelentek meg a szájak sarkában, a bajszyok alatt.



Mivel a Tamási Áron Gimnázium olvasóköre épp a napokban tanulmányozta Bodor szövegeit,

Orbán Eszter

nevű tagjuk felolvasásában a hallgatóság is megcsodálhatta a Bodor-i tájat termálvízbe fulladt vadmalacostul, szőke vakarcsostul. Hogy aztán megtudjuk, senki sem tudja, még talán a szerző sem, hogy mi lesz a következő munkája.

S ha tudná, sem árulná el, még családtagoknak se szokta. Úgy érzi, addig az övéi a szövegekben felépített világok, amíg más el nem olvassa őket. Azután már fokozatosan elidegenednek. Ahogy a művészet kapuján ki-be járkálásra való képessége is lassul idővel az írónak.

Bodor Ádámot március 28-án, pénteken 18 órától a sepsiszentgyörgyi Tein Teaházban bírja szóra Murányi, azután az Erdélyi Magyar Írók Ligájának táborában vendégeskedik, majd április 1-jén, szintén 18 órától, a csíkszeredai Kájoni János Megyei Könyvtárban találkozik olvasóival.